

Rättsfallssamlingen

DOMSTOLENS DOM (stora avdelningen)

den 15 januari 2014*

”Socialpolitik — Direktiv 2002/14/EG — Europeiska unionens stadga om de grundläggande rättigheterna — Artikel 27 — Vissa tröskelvärden för antalet anställda som villkor för inrättande av organ som företräder arbetstagarna — Beräkning av tröskelvärdena — Nationell lagstiftning som strider mot unionsrätten — Den nationella domstolens uppgift”

I mål C-176/12,

angående en begäran om förhandsavgörande enligt artikel 267 FEUF, framställd av Cour de cassation (Frankrike) genom beslut av den 11 april 2012, som inkom till domstolen den 16 april 2012, i målet

Association de médiation sociale

mot

Union locale des syndicats CGT,

Hichem Laboubi,

Union départementale CGT des Bouches-du-Rhône,

Confédération générale du travail (CGT),

meddelar

DOMSTOLEN (stora avdelningen)

sammansatt av ordföranden V. Skouris, vice-ordföranden K. Lenaerts, avdelningsordförandena R. Silva de Lapuerta, M. Ilešič och M. Safjan samt domarna J. Malenovský, E. Levits (referent), J.-C. Bonichot, A. Arabadjiev, C. Toader, D. Šváby, M. Berger och A. Prechal,

generaladvokat: P. Cruz Villalón,

justitiesekreterare: handläggaren V. Tourrès,

efter det skriftliga förfarandet och förhandlingen den 23 april 2013,

med beaktande av de yttranden som avgetts av:

— Union locale des syndicats CGT, Hichem Laboubi, Union départementale CGT des Bouches-du-Rhône och Confédération générale du travail (CGT), genom H. Didier och F. Pinet, avocats,

* Rättegångsspråk: franska.

- Frankrikes regering, genom N. Rouam, G. de Bergues och J. Rossi, samtliga i egenskap av ombud,
- Tysklands regering, genom K. Petersen, i egenskap av ombud,
- Nederländernas regering, genom M. Noort och C. Wissels, båda i egenskap av ombud,
- Polens regering, genom J. Faldyga, A. Siwek, B. Majczyna och M. Szpunar, samtliga i egenskap av ombud,
- Europeiska kommissionen, genom J. Enegren, D. Martin och G. Rozet, samtliga i egenskap av ombud,

och efter att den 18 juli 2013 ha hört generaladvokatens förslag till avgörande,

följande

Dom

- 1 Begäran om förhandsavgörande avser tolkningen av artikel 27 i Europeiska unionens stadga om de grundläggande rättigheterna (nedan kallad stadgan) och av Europaparlamentets och rådets direktiv 2002/14/EG av den 11 mars 2002 om inrättande av en allmän ram för information till och samråd med arbetstagare i Europeiska gemenskapen (EGT L 80, s. 29).
- 2 Begäran har framställts i ett mål mellan, å ena sidan, Association de médiation sociale (nedan kallad AMS) och, å andra sidan, Union locale des syndicats CGT, Hichem Laboubi, Union départementale CGT des Bouches-du-Rhône och Confédération générale du travail (CGT), angående den lokala fackföreningens inrättande av organ som företräder arbetstagarna inom AMS.

Tillämpliga bestämmelser

Unionslagstiftning

- 3 Artikel 27 i stadgan har följande lydelse:

”Arbetstagarna eller deras representanter ska på lämpliga nivåer garanteras rätt till information och samråd vid lämplig tidpunkt, i de fall och på de villkor som föreskrivs i unionsrätten samt i nationell lagstiftning och praxis.”

- 4 Artikel 1, med rubriken ”Syfte och principer”, har följande lydelse:

”1. Detta direktiv syftar till att inrätta en allmän ram med minimikrav avseende arbetstagarnas rätt till information och samråd i företag eller driftställen inom gemenskapen.

2. Formerna för information och samråd skall fastställas och genomföras i enlighet med nationell lagstiftning och den praxis för relationerna mellan arbetsmarknadens parter som finns i de enskilda medlemsstaterna på ett sådant sätt att ändamålet med desamma säkerställs.

...”

- 5 I artikel 2 i direktivet, vilken har rubriken ”Definitioner”, föreskrivs följande:

”I detta direktiv avses med

...

- d) *arbetstagare*: varje person som i den berörda medlemsstaten åtnjuter skydd som arbetstagare inom ramen för den nationella arbetslagstiftningen och enligt nationell praxis,

..."

- 6 Artikel 3 har rubriken "Tillämpningsområde". I artikel 3.1 stadgas följande:

"I enlighet med medlemsstaternas val skall detta direktiv tillämpas på

- a) företag som i en medlemsstat sysselsätter minst 50 arbetstagare, eller
b) driftställen som i en medlemsstat sysselsätter minst 20 arbetstagare.

Medlemsstaterna skall själva besluta om hur tröskelvärdena för anställda arbetstagare skall beräknas."

- 7 Artikel 4 i direktivet har rubriken "Former för information och samråd". Artikel 4.1 föreskriver följande:

"I enlighet med principerna i artikel 1 och utan att det påverkar tillämpningen av gällande bestämmelser och/eller praxis som är mer gynnsamma för arbetstagarna, skall medlemsstaterna besluta om formerna för rätt till information och samråd på lämplig nivå i enlighet med denna artikel."

- 8 Enligt artikel 11 i direktiv 2002/14 ska medlemsstaterna anta de lagar och andra författningar som är nödvändiga för att följa detta direktiv senast den 23 mars 2005 eller se till att arbetsmarknadens parter inför de nödvändiga bestämmelserna genom avtal, varvid medlemsstaterna ska vara skyldiga att vidta alla nödvändiga åtgärder för att alltid kunna garantera de resultat som införs genom detta direktiv.

Fransk lagstiftning

- 9 Enligt artikel L. 2312-1 i lagen om arbete (code du travail) är val av arbetstagarrepresentanter obligatoriskt för alla driftställen med minst elva anställda.

- 10 När företaget eller driftstället har femtio anställda eller mer, ska fackföreningarna i enlighet med artiklarna L. 2142-1-1 och L. 2143-3 i lagen om arbete utse en fackrepresentant samt, enligt artikel L. 2322-1 i samma lag, en arbetsplatskommitté.

- 11 Artikel L. 1111-2 i lagen om arbete stadgar följande:

"Vid tillämpningen av bestämmelserna i denna lag ska personalstyrkan i företaget beräknas enligt följande:

1. Heltidsanställda med tillsvidareanställning och personer som arbetar i hemmet räknas till fullo in i företagets personalstyrka.
2. Arbetstagare med avtal om tidsbegränsad eller periodvis anställning, arbetstagare som ställs till företagets förfogande av ett externt företag och som är närvarande i lokalerna hos det företag som nyttjar deras arbetskraft och arbetar där under minst ett år samt tillfälligt anställda räknas in i företagets arbetsstyrka i proportion till deras närvaro under de föregående tolv månaderna. Tillsvidareanställda samt anställda som ställts till företagets förfogande av ett externt företag,

inbegripet tillfälligt anställda, ska dock inte räknas med i antalet anställda när de ersätter en anställd som är frånvarande eller vars anställning har avbrutits, detta till följd bland annat av ledighet vid barns födsel eller adoption eller annan föräldraledighet.

3. Deltidsanställda, oberoende av vilken typ av anställningsavtal de har, beaktas genom att det sammanlagda antalet timmar som anges i anställningsavtalen delas med den lagstadgade eller avtalsenliga arbetstiden.”

12 I artikel L. 1111-3 i lagen om arbete föreskrivs följande:

”Följande kategorier av anställda undantas vid beräkningen av personalstyrkan:

1. Lärlingar.
2. Personer som anställts inom ramen för ett sysselsättningsinitiativavtal (*contrat initiative-emploi*), under avtalets löptid enligt artikel L. 5134-66.
3. Upphävd.
4. Personer som anställts inom ramen för ett avtal om arbete under handledning, under överenskommelsens löptid.
5. Upphävd.
6. Personer som anställts inom ramen för ett avtal för förvärvande av yrkesmässiga kvalifikationer, vid en visstidsanställning fram till den frist som föreskrivs i avtalet eller, vid en tillsvidareanställning, tills kvalifikationerna har förvärvats.

De angivna kategorierna av anställda ska emellertid räknas in vid tillämpning av lagbestämmelserna rörande tariffer för risker i arbetslivet och för arbetssjukdomar.”

Målet vid den nationella domstolen och tolkningsfrågorna

- 13 AMS är en förening som regleras av lagen av den 1 juli 1901 om föreningar (*loi relative au contrat d'association*). Denna förening medverkar till att vidta åtgärder för social medling och för att förebygga brottslighet i Marseille (Frankrike). Föreningen har också till uppdrag att hjälpa personer som saknar arbete eller möter sociala eller yrkesmässiga svårigheter vid tillträdet till arbetsmarknaden att få arbete. AMS erbjuder sådana personer yrkesutbildning inom social medling efter att ha fullföljt en individuell yrkesplan.
- 14 Den 4 juni 2010 utsåg Union départementale CGT des Bouches-du-Rhône Hichem Laboubi till representant för den fackavdelning som inrättats inom AMS.
- 15 AMS har bestritt denna utnämning. Föreningen anser att dess personalstyrka uppgår till färre än elva och därmed definitivt till färre än femtio anställda och föreningen därför enligt den relevanta nationella lagstiftningen inte är skyldig att vidta några åtgärder för arbetstagarrepresentation, såsom val av ett personalombud.
- 16 När det beräknas huruvida AMS nått dessa tröskelvärden – elva respektive femtio anställda – ska enligt föreningen lärlingar, personer som anställts inom ramen för ett sysselsättningsinitiativavtal eller ett avtal om arbete under handledning samt personer som anställts inom ramen för ett avtal för förvärvande av yrkesmässiga kvalifikationer (nedan kallade anställda med anställningsstöd) enligt artikel L. 1111-3 i lagen om arbete inte räknas med i antalet anställda.

- 17 AMS väckte talan om ogiltigförklaring av utnämningen av Hichem Laboubi till fackavdelningsrepresentant för CGT vid Tribunal d'instance de Marseille. Fackföreningen yrkade i genkärsmål att AMS vid vite skulle förpliktas att anordna val för inrättandet av organ som företräder arbetstagarna. Tribunal d'instance hänsköt en förtursfråga till Cour de Cassation om grundlagsenligheten av bestämmelserna i artikel L. 1111-3 i lagen om arbete.
- 18 Cour de cassation hänsköt frågan till Conseil constitutionnel, vilken den 29 april 2011 fann att artikel L. 1111-3 i lagen om arbete är förenlig med grundlagen.
- 19 Hichem Laboubi och Union Locale des Syndicats CGT des Quartiers Nord, som Union Départementale CGT des Bouches-du-Rhône och CGT frivilligt anslutit sig till, har inför Tribunal d'instance de Marseille gjort gällande att artikel L. 1111-3 i lagen om arbete trots detta strider mot unionsrätten och mot Republiken Frankrikes internationella åtaganden.
- 20 Tribunal d'instance de Marseille meddelade den 7 juli 2011 en ny dom där den godtog dessa argument och fann att artikel L. 1111-3 i lagen om arbete inte kunde tillämpas på grund av att den inte var förenlig med unionsrätten. Tribunal d'instance bekräftade således utnämningen av Hichem Laboubi till fackavdelningens representant efter att ha konstaterat att AMS personalstyrka klart överskred gränsen på femtio anställda, om undantagen i artikel L. 1111-3 i lagen om arbete inte tillämpades.
- 21 AMS överklagade den domen till Cour de cassation.
- 22 Mot denna bakgrund beslutade Cour de cassation att vilandeförklara målet och ställa följande frågor till domstolen:
- "1) Kan arbetstagarnas grundläggande rätt till information och samråd enligt artikel 27 i [stadgan], såsom den har preciserats i bestämmelserna i [direktiv 2002/14], åberopas i en tvist mellan enskilda i syfte att kontrollera om en nationell bestämmelse genom vilken direktivet införlivats är förenlig med unionsrätten?
- 2) För det fall den första frågan ska besvaras jakande: Ska dessa bestämmelser tolkas så, att de utgör hinder för att tillämpa en nationell bestämmelse enligt vilken personer som anställts [med anställningsstöd] ska undantas vid beräkningen av ett företags personalstyrka, bland annat vid fastställandet av de lagstadgade tröskelvärdena för när organ som företräder arbetstagarna ska inrättas?"

Prövning av tolkningsfrågorna

- 23 Den hänskjutande domstolen har ställt tolkningsfrågorna, vilka ska prövas gemensamt, för att få klarhet i huruvida artikel 27 i stadgan, för sig eller tillämpad gemensamt med bestämmelserna i direktiv 2002/14, ska tolkas så, att om en nationell bestämmelse genom vilken direktivet införlivas, såsom artikel L. 1111-3 i lagen om arbete, visar sig vara oförenlig med unionsrätten, kan nämnda artikel i stadgan åberopas i en tvist mellan enskilda i syfte att den nationella bestämmelse som strider mot unionsrätten ska sättas åt sidan.
- 24 Domstolen har tidigare slagit fast att eftersom de personer som ska beaktas vid beräkningen av ett företags personalstyrka definieras i artikel 2 d i direktiv 2002/14, får medlemsstaterna inte utesluta en bestämd kategori personer som från början ingår i denna kategori (se dom av den 18 januari 2007 i mål C-385/05, Confédération générale du travail m.fl., REG 2007, s. I-611, punkt 34).
- 25 En sådan nationell lagstiftning som den som är aktuell i målet vid den nationella domstolen, vilken undantar en viss kategori anställda vid beräkningen av personalstyrkans storlek, leder till att vissa arbetsgivare undantas från de skyldigheter som föreskrivs i direktiv 2002/14 och att arbetstagarna hos

dessa fråntas de rättigheter de har enligt direktivet och innebär att dessa rättigheter förlorar sin betydelse och således att direktivet fråntas sin ändamålsenliga verkan (domen i det ovannämnda målet Confédération générale du travail m.fl., punkt 38).

- 26 Det följer av rättspraxis att främjande av sysselsättningen – vilket framhållits av den franska regeringen i det nationella målet – utgör ett legitimt socialpolitiskt mål och att medlemsstaterna har stort utrymme för eget skön när de väljer åtgärder för att förverkliga målen för sin socialpolitik (se domen i det ovannämnda målet Confédération générale du travail m.fl., punkt 28 och där angiven rättspraxis).
- 27 Medlemsstaternas utrymme för eget skön inom socialpolitikens område får emellertid inte leda till att genomförandet av en grundläggande unionsrättslig princip eller unionsrättslig bestämmelse blir utan mening (se domen i det ovannämnda målet Confédération générale du travail m.fl., punkt 29).
- 28 En tolkning av direktiv 2002/14 enligt vilken artikel 3.1 i direktivet inte hindrar att medlemsstaterna inför beräkningsmetoder för tröskelvärdena som innebär att vissa kategorier arbetstagare undantas vid beräkningen, av sådana skäl som de som anförts av den franska regeringen i det nationella målet, skulle vara oförenlig med artikel 11 i direktivet, som föreskriver att medlemsstaterna ska anta de lagar och andra författningar som är nödvändiga för att följa detta direktiv, eftersom den tolkningen innebär att medlemsstaterna tilläts kringgå denna tydliga och klara skyldighet enligt unionsrätten att uppnå ett visst resultat (se domen i det ovannämnda målet Confédération générale du travail m.fl., punkt 40 och där angiven rättspraxis).
- 29 Mot denna bakgrund finner domstolen således att artikel 3.1 i direktiv 2002/14 ska tolkas så, att den utgör hinder för en nationell bestämmelse, såsom artikel L. 1111-3 i lagen om arbete, enligt vilken personer som anställts med anställningsstöd undantas vid beräkningen av ett företags personalstyrka vid fastställandet av de lagstadgade tröskelvärdena för när organ som företräder arbetstagarna ska inrättas.
- 30 Domstolen ska vidare pröva huruvida direktiv 2002/14, särskilt artikel 3.1, uppfyller villkoren för att ha direkt effekt och, om så är fallet, huruvida svarandena i det nationella målet kan stödja sig på dessa bestämmelser gentemot AMS.
- 31 I detta hänseende följer det av domstolens fasta praxis att enskilda, i alla de fall då bestämmelserna i ett direktiv med avseende på innehållet framstår som ovillkorliga och tillräckligt precisa, har rätt att åberopa dem inför nationell domstol gentemot staten, dels när direktivet inte har införlivats med den nationella rätten inom tidsfristen, dels när det inte har införlivats på ett korrekt sätt (se dom av den 5 oktober 2004 i de förenade målen C-397/01-C-403/01, Pfeiffer m.fl., REG 2004, s. I-8835, punkt 103 och där angiven rättspraxis).
- 32 I detta fall ska medlemsstaterna enligt artikel 3.1 i direktiv 2002/14 själva besluta om hur tröskelvärdena för anställda arbetstagare ska beräknas.
- 33 Även om artikel 3.1 i direktiv 2002/14 ger medlemsstaterna ett visst utrymme för skönsmässig bedömning när de vidtar de nödvändiga åtgärderna för att följa direktivet, påverkar detta inte den precisa och ovillkorliga karaktären hos skyldigheten enligt nämnda bestämmelse att beakta samtliga arbetstagare.
- 34 Domstolen har tidigare slagit fast, som påpekats i punkt 24 ovan, att de personer som ska beaktas vid beräkningen definieras i direktiv 2002/14 och att medlemsstaterna således inte kan utesluta en bestämd kategori personer som från början ingår i denna kategori. Även om det sätt på vilket medlemsstaterna ska beräkna tröskelvärdena för de arbetstagare som omfattas av direktivets tillämpningsområde inte anges i direktivet, så föreskrivs emellertid att de ska beaktas (se domen i det ovannämnda målet Confédération générale du travail m.fl., punkt 34).

- 35 Med hänsyn till denna rättspraxis angående artikel 3.1 i direktiv 2002/14 (se domen i det ovannämnda målet *Confédération générale du travail m.fl.*, punkt 40) uppfyller nämnda bestämmelse villkoren för att ha direkt effekt.
- 36 Enligt fast rättspraxis kan en direktivsbestämmelse som syftar till att tillerkänna enskilda rättigheter eller ålägga dem skyldigheter – även om den är klar, precis och ovillkorlig – emellertid inte som sådan tillämpas i en tvist där enbart enskilda står mot varandra (se domen i de ovannämnda förenade målen *Pfeiffer m.fl.*, punkt 109, och dom av den 19 januari 2010 i mål C-555/07, *Kücükdeveci*, REU 2010, s. I-365, punkt 46).
- 37 Domstolen konstaterar i punkt 13 ovan att AMS är en privaträttslig förening, om än med ett socialt syfte. Av detta följer att svarandena i det nationella målet till följd av AMS rättsliga status inte kan stödja sig på bestämmelserna i direktiv 2002/14 som sådana gentemot AMS (se, för ett liknande resonemang, dom av den 24 januari 2012 i mål C-282/10, *Dominguez*, punkt 42).
- 38 Domstolen har dock slagit fast att vid avgörandet av ett mål där enskilda står mot varandra är den nationella domstolen, när den tillämpar bestämmelser i nationell rätt som antagits för att införliva de skyldigheter som följer av ett direktiv, skyldig att beakta samtliga bestämmelser i nationell rätt och, i den utsträckning det är möjligt, tolka dessa mot bakgrund av direktivets ordalydelse och syfte för att uppnå ett resultat som är förenligt med det mål som eftersträvas i direktivet (se dom av den 4 juli 2006 i mål C-212/04, *Adeneler m.fl.*, REG 2006, s. I-6057, punkt 111, samt domarna i de ovannämnda förenade målen *Pfeiffer m.fl.*, punkt 119, och i det ovannämnda målet *Dominguez*, punkt 27).
- 39 Domstolen har dock preciserat att principen om direktivkonform tolkning av nationell rätt har vissa begränsningar. Den nationella domstolens skyldighet att beakta ett direktivs innehåll vid tolkningen och tillämpningen av relevanta bestämmelser i nationell rätt begränsas av allmänna rättsprinciper och kan inte tjäna som grund för att nationell rätt tolkas *contra legem* (se dom av den 15 april 2008 i mål C-268/06, *Impact*, REG 2008, s. I-2483, punkt 100, och domen i det ovannämnda målet *Dominguez*, punkt 25).
- 40 I det nationella målet framgår det av begäran om förhandsavgörande att Cour de cassation anser sig stå inför en sådan begränsning, vilket innebär att artikel L. 1111-3 i lagen om arbete inte kan tolkas på ett sätt som är förenligt med direktiv 2002/14.
- 41 Under dessa omständigheter ska domstolen även pröva huruvida det aktuella fallet utgör en liknande situation som i det ovannämnda målet *Kücükdeveci* och artikel 27 i stadgan därmed, för sig eller tillämpad gemensamt med bestämmelserna i direktiv 2002/14, kan åberopas i en tvist mellan enskilda i syfte att en nationell bestämmelse som strider mot direktivet i förekommande fall ska sättas åt sidan.
- 42 Vad gäller artikel 27 i stadgan, som sådan, framgår det av fast rättspraxis att de grundläggande rättigheter som garanteras i unionens rättsordning är tillämpliga i samtliga fall som regleras av unionsrätten (se dom av den 26 februari 2013 i mål C-617/10, *Åkerberg Fransson*, punkt 19).
- 43 Eftersom den nationella lagstiftningen i fråga i det nationella målet utgör genomförandelagstiftningen för direktiv 2002/14, är artikel 27 i stadgan således tillämplig.
- 44 Domstolen vill härefter påpeka att artikel 27 i stadgan, som har rubriken ”Arbetstagares rätt till information och samråd inom företaget”, föreskriver att arbetstagarna på lämpliga nivåer ska garanteras rätt till information och samråd i de fall och på de villkor som föreskrivs i unionsrätten samt i nationell lagstiftning och praxis.
- 45 Det framgår alltså tydligt av lydelsen av artikel 27 i stadgan att för att den artikeln ska få sin fulla verkan måste den preciseras genom bestämmelser i unionsrätten eller i nationell rätt.

- 46 Förbudet i artikel 3.1 i direktiv 2002/14, som är riktat till medlemsstaterna, mot att vid beräkningen av antalet anställda utesluta en bestämd kategori personer som från början ingår i denna kategori kan varken, såsom direkt tillämplig rättsregel, härledas ur lydelsen av artikel 27 i stadgan eller ur förklaringarna till den artikeln.
- 47 Domstolen noterar därvid att omständigheterna i det aktuella nationella målet skiljer sig från dem i det ovannämnda målet *Küçükdeveci*, såtillvida att principen om förbud mot åldersdiskriminering, som var aktuell i det målet och som slås fast i artikel 21.1 i stadgan, i sig räcker för att ge enskilda en individuell rättighet som kan åberopas som sådan.
- 48 Artikel 27 i stadgan kan följaktligen inte som sådan åberopas i en tvist som den i det nationella målet mellan enskilda i syfte att en nationell bestämmelse som strider mot direktiv 2002/14 ska sättas åt sidan.
- 49 Slutsatsen blir densamma även om artikel 27 i stadgan tillämpas gemensamt med bestämmelserna i direktiv 2002/14. Eftersom nämnda artikel i stadgan inte för sig räcker för att ge enskilda en rätt som kan åberopas som sådan, måste detsamma gälla om denna artikel tillämpas gemensamt med bestämmelserna i direktivet.
- 50 Den part som lidit skada till följd av att nationell rätt inte är förenlig med unionsrätten kan dock åberopa rättspraxis enligt dom av den 19 november 1991 i de förenade målen *C-6/90* och *C-9/90*, *Francovich m.fl.* (REG 1991, s. I-5357; svensk specialutgåva, volym 11, s. 435) för att i förekommande fall erhålla ersättning för den lidna skadan (se domen i det ovannämnda målet *Dominguez*, punkt 43).
- 51 Av vad som anförts följer att artikel 27 i stadgan, för sig eller tillämpad gemensamt med bestämmelserna i direktiv 2002/14, ska tolkas så, att om en nationell bestämmelse genom vilken direktivet införlivas, såsom artikel L. 1111-3 i lagen om arbete, visar sig vara oförenlig med unionsrätten, kan denna artikel i stadgan inte åberopas i en tvist mellan enskilda i syfte att denna nationella bestämmelse ska sättas åt sidan.

Rättegångskostnader

- 52 Eftersom förfarandet i förhållande till parterna i målet vid den nationella domstolen utgör ett led i beredningen av samma mål, ankommer det på den nationella domstolen att besluta om rättegångskostnaderna. De kostnader för att avge yttrande till domstolen som andra än nämnda parter har haft är inte ersättningsgilla.

Mot denna bakgrund beslutar domstolen (stora avdelningen) följande:

Artikel 27 i Europeiska unionens stadga om de grundläggande rättigheterna, för sig eller tillämpad gemensamt med bestämmelserna i Europaparlamentets och rådets direktiv 2002/14/EG av den 11 mars 2002 om inrättande av en allmän ram för information till och samråd med arbetstagare i Europeiska gemenskapen, ska tolkas så, att om en nationell bestämmelse genom vilken direktivet införlivas, såsom artikel L. 1111-3 i den franska lagen om arbete, visar sig vara oförenlig med unionsrätten, kan denna artikel i stadgan inte åberopas i en tvist mellan enskilda i syfte att denna nationella bestämmelse ska sättas åt sidan.

Underskrifter